

Energimyndigheten
Postadress: Box 310
631 04 Eskilstuna
registrator@energimyndigheten.se

Stockholm 20 september 2019

Yttrande över Sveriges nationella energi- och klimatplan FÖRSLAG TILL SLUTLIG PLAN

- Ett mål om 65 procent förnybar energi till 2030 är för lågt satt. Det motsvarar i praktiken en ambitionssänkning. Mellan 2007 och 2017 har andelen förnybar energi ökat från 44,1 procent till 54,5 procent. Sveriges roll i EU bör vara att visa vägen och inspirera till ambitiösa mål, inte att visa på ambitionssänkningar. Dessutom stämmer inte de låga ambitionerna ens med dagens utbyggnadstakt av vindkraft. I underlaget antas vindkraften öka med 35 TWh mellan 2020 och 2040. Men bara under perioden 2018 till 2022 väntas vindkraften enligt Energimyndighetens egen korttidsprognos öka med 20 TWh. Det kan inte vara Sveriges ansats att utbyggnaden ska sakta ned när vi har bland de bästa förutsättningarna i Europa för vindkraft och där varje kilowattimme ger en stor direkt klimatnytta i och med elexporten. Ett mål om 65% motsvarar heller inte den utveckling som krävs för att nå Sveriges mål om 100% förnybar el år 2040. Målet bör sättas till 80% förnybar energi till 2030.
- NEKP ska vara i linje med den långsiktiga klimatstrategin som varje land måste ta fram. Men de beslutade styrmedel fram till 2030 och 2040 som anges i förslaget till slutlig plan ligger inte i linje med Sveriges mål om att nå netto noll i utsläpp senast 2045. Den slutliga planen bör resonera om hur det målet ska nås, även om det ännu inte finns beslutade styrmedel kring det. Exempelvis bör man i planen resonera kring ett fossilförbud. Fossil energi står för majoriteten av alla växthusgasutsläpp globalt. I Sverige är det ungefär 70 procent av de territoriella utsläppen som har fossilt ursprung. I förslaget till slutgiltig plan visas att andelen fossil energi kommer att vara i princip densamma år 2040 som år 2020 enligt scenariot Referens EU. NEKP bör istället lyfta behovet av att fasa ut fossil energi helt. Att tydliggöra att användningen av fossila bränslen inte kan fortsätta ökar möjligheten för samhällets aktörer att planera sin övergång till förnybar energi. Sveriges

privilegierade utgångsläge med rik tillgång på vattenkraft och bioenergi innebär ett ansvar att gå före och fasa ut fossila bränslen. 100% förnybart anser att ett förbud mot användning av fossila bränslen bör införas till år 2030 (även om vissa sektorer såsom stålindustrin, sjöfarten och flyget kan behöva undantag).

- Effektivare användning av energi globalt är helt nödvändigt för att inte överstiga 1,5 graders uppvärmning. Sverige har en stor outnyttjad potential i energieffektivisering. Den bästa och mest miljövänliga kilowattimmen är den som inte behöver användas. Därför bör energieffektivisering först vara den strategi som ska genomsyra allt omställningsarbete. Ett problem är att målet för energieffektivitet är formulerat som energianvändning i relation till BNP vilket leder till att ökad BNP-tillväxt eller nedläggning av ett kärnkraftverk bidrar till måluppfyllelsen, trots att ingen energieffektivisering har skett. Även om regeringens inställning är att inga nya mål och medel ska beslutas om inom ramen för NEKP bör man ändå resonera kring potentialen och man bör ange mer ambitiösa bidrag för energieffektivisering. Man bör även hänvisa till det pågående arbetet med styrmedel i form av exempelvis vita certifikat.
- Biogasens roll i att ersätta naturgas bör lyftas och en hänvisning bör göras till den pågående biogasutredningen.

Linda Burenius
Styrelseordförande 100% förnybart